

RESSENYES

BASSNETT, Susan; TRIVEDI, Harish (eds.)
Postcolonial Translation: Theory and Practice
 Londres: Routledge, 1999, 201 p.

A diferència d'una part de la comunitat traductològica, que guarda el territori gelosament construint discursos essencialistes i defensant nocions de fidelitat extrema, els articles que Susan Bassnett i Harish Trivedi recopilen a *Postcolonial Translation: Theory and Practice* són un seti híbrid, un espai aporètic d'intercanvi cultural, el que Mary Louise Pratt ha anomenat «una zona de contacte», Homi K. Bhabha «el tercer espai» o Gloria Anzaldúa «la frontera». No solament perquè majoritàriament aquests textos s'escriuen des de territoris postcolonials (Brasil, Canadà, Índia...) i, per tant, plasmen les situacions de transició, opressió i intolerància que han patit i pateixen els seus subjectes subalterns, per dir-ho com Spivak, sinó també perquè representen la conflictivitat cultural d'entremig que viuen algunes comunitats intel·lectuals, entre les quals se situa l'activitat traductora.

En aquest context postcolonial la traducció es presenta com una activitat oberta, desestabilitzadora i desestabilitzada, contaminadora i contaminada, una representació cultural en conflicte amb altres representacions culturals. Traduir no és en aquests articles un acte isolat. El text originari no s'esdevé independentment de les seves lectures. No existeix el veritable origen, sola-

ment hi ha ecos, (re)escriptures, miralls textuals. La traducció, segons el traductor brasiler Haraldo de Campos, el treball del qual analitza en aquest volum Else Vieira, s'assembla a una transfusió de sang, on l'èmfasi rau en la salut i la recuperació del traductor o traductora, qui és un agent lliure com tot escriptor o escriptora. Aquesta visió oberta i creativa de de Campos, que és un reflex d'altres aproximacions postcolonials sobre l'activitat traductora que es presenten en el llibre, és lluny de les nocions d'equivalència absoluta i de servilisme al text d'origen que han proposat els discursos dominants al llarg de la història de la traducció, encara que les seves imatges violentes i sanguinàries s'acostin a les d'altres metaforitzacions brutals com les dels teòrics de la traducció Thomas Drant o George Steiner, tan condemnades per la mateixa crítica postcolonial.

En aquest llibre se celebra la diferència i l'híbridisme. La traducció no és, per dir-ho com Bassnett en la introducció, una colònia del text originari, que és la metròpoli. No es creu en relacions de dependència. Els centres i els marges poden tenir sistemes de valor diferents, fins i tot irreconciliables. D'aquí que Haraldo de Campos, a partir del *Manifesto Antropófago* d'Oswald de An-

drade en el qual es considera el cas d'un bisbe portuguès que va ser sacrificat en un ritual canibalesc pels indis brasilers l'any 1554, reavaluï el concepte no europeu de canibalisme i proposi devorar els centres colonitzadors per tal de trencar amb els presupòsits que van imposar a les colònies.

Els escrits que componen el llibre s'interaccionen entre ells. Totes les persones que contribueixen en aquest volum treballen des de posicions postcolonialistes i postmodernistes; creuen que metròpolis i colònia, colonitzador i colonitzada, aquí i allà, són binaris que no es resolen en una integració harmònica i silenciadora sinó que s'han d'acceptar en conflicte. Hi ha nou articles, dels quals només tres parlen de casos on l'anglès no hi participa lingüísticament: el d'André Lefevre, d'Else Vieira i de Rosemary Arrojo. Els textos se centren majoritàriament en exemples de la cultura índia: el de G.J.V. Prasad, de Vinay Dharwadker, de Vanamala Vismanatha i Sherry Simon, i de Ganesh Devy. Però les conseqüències lingüístiques de la colonització no solament s'han experimentat en excolònies britàniques sinó que hi ha molts d'altres territoris en el món que ho han patit i pateixen. Si es volia donar una visió plural de la teoria i la pràctica de

la traducció postcolonial, potser hauria calgut introduir-hi més exemples d'altres situacions lingüístiques; casos com els dels colonitzadors espanyols a llatinoamèrica o a les Filipines que Bassnett i Trivedi comenten en la introducció però no es desenvolupen al llarg del llibre.

Tot i l'excel·lent qualitat dels articles i la predisposició dels compiladors per demostrar que la teoria i la pràctica de la traducció postcolonial no és un seti d'ordre i harmonia sinó una forma viva en mutació constant, la introducció de *Post-colonial Translation: Theory and Practice* no té una bona arrencada, s'esfilagar-se, hi manca un arrodoniment final que fins i tot es materialitza evidenciant tipogràficament i discursiva la descoordinació entre el compilador i la compiladora. Per contra, a mesura que el públic lector s'endinsa en els articles hi ha una revifalla important. S'experimenta tot el vigor de les formacions culturals híbrides, les que no tenen el monopoli de la puresa i aplegen tota classe de cites i filtratges.

Pilar Godayol

Universitat de Vic

Facultat de Ciències Humanes,

Traducció i Documentació

ESSELINK, Bert

A Practical Guide to Software Localization

Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 1998, 309 p.

La indústria de la localització de software, l'activitat principal de la qual consisteix a adaptar productes de software per al seu ús en mercats diferents de l'original, és avui en dia el sector de més gran volum i creixement dels relacionats amb la traducció. A finals dels anys noranta, la indústria de la localització mobilitza recursos materials i humans de dimensions fins ara desconegudes, i se serveix de tècniques i metodologies innovadores que han incrementat fins a nivells insospitats la velocitat de producció i l'eficàcia del treball en equip.

Malgrat això, la bibliografia existent entorn al fenomen de la localització de software és encara relativament escassa i, en la seva major part, parteix de premisses tècniques i no presta gaire atenció als aspectes directament relacionats amb la traducció. Dit d'una altra manera, només s'ha cultivat, amb poques excepcions, la vessant estrictament informàtica de l'assumpte.

És per això que tota obra sobre localització que parteixi de premisses més àmplies mereix una atenció especial. El cas de la *Practical Guide* que comentem aquí és fins